

Київський університет імені Бориса Грінченка

НАКАЗ

« 06 » 10 2017 р.

№ 644

Про затвердження Правил пожежної
безпеки в Київському університеті
імені Бориса Грінченка

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України» від 15.08.2016 року за № 974, з метою забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці, виховання та пожежної безпеки в Університеті,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила пожежної безпеки в Університеті, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з організаційних питань та адміністративно-господарської роботи (Турунцев О.П.).

Ректор

В.Огнев`юк

Затверджено

наказом ректора від 06.10.2017 року

№ 644

ПРАВИЛА

пожежної безпеки в Київському університеті імені Бориса Грінченка

I. Загальні положення

1. Ці Правила розроблені відповідно до «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2016 року за № 974, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 року за № 1229/29359, та «Правил пожежної безпеки України», затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України 30.12.2014 року №1417, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 року № 252/26697, (далі - Правила пожежної безпеки), і поширюються на всі структурні підрозділи Університету.
2. Ці Правила встановлюють загальні вимоги з пожежної безпеки до будівель, споруд, прилеглих до них територій, приміщень, іншого нерухомого майна, обладнання, устаткування Університету і є обов'язковими для виконання студентами, слухачами, стажистами, аспірантами, докторантами, керівниками, педагогічними, науковими, науково-педагогічними, технічними працівниками, спеціалістами і обслуговуючим персоналом Університету (далі - учасники освітнього процесу).
3. Пожежна безпека в Університеті забезпечується шляхом проведення організаційних і практичних заходів та використання технічних засобів, спрямованих на запобігання пожежам, забезпечення безпеки учасників навчально-виховного процесу, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж.
4. Забезпечення пожежної безпеки в Університеті покладається на керівників структурних підрозділів(директорів Інститутів, Коледжу, деканів Факультетів, керівників інших структурних підрозділів); відповідальних за протипожежний стан в приміщеннях Університету (далі - керівники структурних підрозділів), відповідно до законодавства.

II. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки

1. Ректор Університету з метою забезпечення протипожежного режиму:
  - 1.1. Призначає відповідальних осіб за пожежну безпеку окремих будівель,

споруд, приміщень, інженерного обладнання, а також за утримання та експлуатацію засобів протипожежного захисту;

1.2. Затверджує план евакуації студентів та працівників у разі виникнення пожежі та порядок оповіщення учасників освітнього процесу, що встановлюють обов'язки і дії працівників на випадок виникнення пожежі. План евакуації та порядок евакуації переглядаються один раз на три роки;

1.3. Забезпечує своєчасне виконання заходів пожежної безпеки, запропонованих органами державного нагляду у сфері пожежної безпеки і органами державної виконавчої влади.

Дії працівників Університету щодо забезпечення безпечної та швидкої евакуації учасників освітнього процесу, визначаються цими Правилами. Практичні тренування всіх учасників освітнього процесу з евакуації, проводяться щорічно.

При розслідуванні нещасних випадків, що трапилися внаслідок пожежі в Університеті, комісії керуються «Порядком проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232, та «Положенням про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 31 серпня 2001 року № 616, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 грудня 2001 року за № 1093/6284 (зі змінами);

2. В Університеті цими Правилами встановлюється протипожежний режим, що містить порядок:

утримання шляхів евакуації;

застосування відкритого вогню;

використання побутових електронагрівальних приладів;

проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;

проїзду та стоянки транспортних засобів;

прибирання горючого пилу й відходів, очищення елементів вентиляційних систем від горючих відкладень;

відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі;

огляду, зачинення приміщень, будівель після закінчення занять і роботи;

проходження посадовими особами навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних

інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення;

організації експлуатації і обслуговування наявних засобів протипожежного захисту;

проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного, а також навчального обладнання;

скликання у разі виникнення пожежі членів пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони, посадових осіб, відповідальних за пожежну безпеку, виклику вночі, у вихідні та святкові дні;

дій у разі виникнення пожежі: порядок і спосіб оповіщення учасників навчально-виховного процесу, послідовність їх евакуації, виклику пожежно-рятувальних підрозділів, зупинки технологічного та навчального устаткування, вимкнення електроустановок, ліфтів, застосування засобів пожежогасіння тощо.

3. Відповідно до цих Правил в Університеті діє Інструкція за № 45 щодо заходів пожежної безпеки. Інструкція розміщується у кожному приміщенні на видному місці.

Для об'єктів з цілодобовим перебуванням учасників освітнього процесу (гуртожитки тощо) Інструкції передбачають також дії у нічний час.

4. Керівники структурних підрозділів зобов'язані:

організувати вивчення цих Правил і забезпечити їх виконання;

здійснювати контроль за дотриманням встановленого протипожежного режиму всіма учасниками освітнього процесу;

вживати заходів щодо попередження пожежної небезпеки і усунення недоліків, що можуть її спричинити.

Особи, які не пройшли навчання, протипожежного інструктажу і перевірки знань з питань пожежної безпеки, до роботи не допускаються.

5. Усі споруди і приміщення Університету, за згодою керівників структурних підрозділів, перед початком навчального року мають бути прийняті відповідною комісією, до складу яких входять представники органів державного нагляду у сфері пожежної безпеки.

6. З метою проведення заходів із запобігання виникненню пожеж та організації їх гасіння в Університеті створено добровільну пожежну охорону відповідно

до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 року № 564 “Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони”.

7. У гуртожитку № 1 на вул.Старосільській,2; гуртожитку на бул.В.Гавела,46, навчальному корпусі № 1 на вул. Маршала Тимошенка,13-Б охорона повинна бути забезпечена комплектом ключів від дверей евакуаційних виходів та воріт, автомобільних в'їздів на територію цих приміщень.

У структурних підрозділах Університету охоронник зобов'язаний, заступаючи на чергування:

перевірити наявність і стан систем протипожежного захисту (далі - СПЗ);

пересвідчитися, що всі шляхи евакуації (коридори, сходові клітки, тамбури, фойє, холи, вестибюлі) не зашарашено, а двері евакуаційних виходів за необхідності можуть бути без перешкод відчинені;

мати списки (журнали обліку) працівників, які залишаються на ніч у підрозділі, знати місця їх розміщення;

постійно мати ручний електричний ліхтар.

У разі виявлення порушення протипожежного режиму і несправностей, внаслідок яких можливе виникнення пожежі, вжити заходів щодо їх усунення, а в разі потреби повідомити керівника або особу, що його заміщує;

III. Вимоги пожежної безпеки до утримання території, будівель, приміщень та споруд, евакуаційних шляхів і виходів.

1. Території Університету слід постійно утримувати в чистоті. Відходи горючих матеріалів, опале листя і суху траву необхідно регулярно прибирати і вивозити з території у спеціально відведені місця.

2. Дороги, проїзди та проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, а також підступи до пожежного інвентаря, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

3. Протипожежні відстані між будівлями, спорудами, забороняється зашарашувати, використовувати для складування матеріалів, устаткування, стоянки автотранспорту, встановлення тимчасових будівель і споруд.

4. Розводити багаття, спалювати сміття, користуватися відкритим вогнем на відстані не менше 30 м від будівель та споруд.

У всіх випадках забороняється залишати без догляду джерела відкритого вогню.

5. Забороняється тютюнопаління у приміщеннях Університету (наказ № 473 від 23.09.2016 р. «Про заборону тютюнопаління в приміщеннях Університету та гуртожитках»).

6. Усі будівлі, приміщення Університету повинні постійно утримуватися в чистоті.

7. Для всіх будівель та приміщень складського призначення і лабораторій Університету повинна бути визначена категорія щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки, написи про такі відомості повинні розміщуватися на вхідних дверях ззовні та зсередини приміщення.

8. У кожному приміщенні Університету повинна бути розміщена табличка, на якій указано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону 101 пожежно-рятувального підрозділу, а також Інструкція з пожежної безпеки.

9. Під час перебування учасників освітнього процесу в будівлях дозволяється двері евакуаційних виходів замикаати лише зсередини за допомогою запорів (засувів, крючків тощо), які легко (без ключів) відмикаються.

10. Будівлі Університету обладнані засобами оповіщення людей про пожежу. Для оповіщення використовуються:

внутрішня телефонна та радіотрансляційна мережі – по телефону сповіщаються відповідальні працівники;

спеціально змонтовані системи оповіщення;

дзвінки (три довгих дзвінки з перервою 3-5 сек.) та інші(сирени, гудки) звукові сигнали.

11. У будівлях Університету не дозволяється:

здійснювати перепланування приміщень без урахування будівельних норм і правил;

установлювати ґрати та інші незнімні сонцезахисні, декоративні та архітектурні пристрої на вікнах приміщень, де перебувають учасники освітнього процесу, сходових клітках, у коридорах, холах та вестибюлях. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень ґрат (кабінет інформаційних технологій, інші приміщення з обладнанням, що має матеріальну цінність), вони повинні розкриватися, розсуватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути відчиненими;

знімати дверні полотна в отворах, що з'єднують коридори зі сходовими клітками, та двері евакуаційних виходів;

застосовувати з метою опалення нестандартні (саморобні) нагрівальні пристрої;

використовувати електроплитки, кип'ятильники, електрочайники тощо для приготування їжі, за винятком спеціально обладнаних приміщень;

захаращувати шляхи евакуації;

установлювати дзеркала та влаштовувати фальшиві двері на шляхах евакуації;

влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні, підйомні двері та інші пристрої, що перешкоджають евакуації людей;

здійснювати вогневі, електрогазозварювальні та інші види пожежонебезпечних робіт у будівлях у разі наявності в їх приміщеннях людей;

застосовувати для освітлення свічки, гасові лампи і ліхтарі;

здійснювати відігрівання труб системи опалення, водопостачання, каналізації тощо із застосуванням відкритого вогню (з цією метою використовують гарячу воду чи нагрітий пісок);

зберігати на робочих місцях, у шафах та залишати в кишенях спецодягу використані обтиральні матеріали;

залишати без нагляду ввімкнені в мережу електроприлади.

12. Вогневі та зварювальні роботи можуть виконуватися тільки з письмового дозволу керівника ремонтно-будівельного відділу з оформленням наряду-допуску. Ці роботи мають проводитися згідно з вимогами правил пожежної безпеки під час проведення зварювальних та інших вогневих робіт і розділу VII Правил пожежної безпеки.

13. Користуватися прасками в закладах та установах дозволяється лише в спеціально відведених приміщеннях.

14. Усі будівлі і приміщення Університету повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння.

15. Після закінчення занять у групах, кабінетах, лабораторіях, аудиторіях, майстернях, інших приміщеннях викладачі, лаборанти та інші працівники Університету повинні оглянути приміщення, усунути виявлені недоліки і зачинити приміщення, знеструмивши електромережу.

IV. Загальні вимоги пожежної безпеки до інженерного обладнання

1. Системи опалення, вентиляції та установки кондиціонування повітря повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-67:2013 “Опалення, вентиляція та кондиціонування” (далі - ДБН В.2.5-67:2013).
2. Перед початком опалювального сезону теплові мережі, калориферні установки та інші прилади опалювання повинні бути ретельно перевірені та відремонтовані. Результати перевірок фіксуються у спеціальному журналі із зазначенням дати, прізвища особи, яка здійснювала перевірку, та її підпису. Несправні опалювальні прилади до експлуатації не допускаються.
3. Повітрянагрівальні і опалювальні прилади Університету повинні розміщуватися так, щоб до них був забезпечений вільний доступ для огляду й очищення.
4. Експлуатація вентиляційних систем здійснюється відповідно до пункту 2 розділу IV Правил пожежної безпеки.
5. Експлуатаційний та протипожежний режим роботи установок (систем) вентиляції визначається відповідними Інструкціями. У цих Інструкціях передбачені заходи пожежної безпеки, строки очищення повітроводів, фільтрів вогнезатримувальних клапанів та іншого обладнання, а також визначений порядок дії обслуговуючого персоналу на випадок виникнення пожежі або аварії.
6. Експлуатація холодильного обладнання та побутових кондиціонерів здійснюється згідно з пунктом 2 розділу IV Правил пожежної безпеки та вимог Інструкції виробника.
7. Експлуатація систем централізованого водовідведення (каналізація) здійснюється відповідно до вимог пункту 3 розділу IV Правил пожежної безпеки.

V. Електроустановки

1. Електричні мережі та електрообладнання, що використовуються в структурних підрозділах Університету, та їх експлуатація відповідають вимогам Правил улаштування електроустановок (далі - ПУЕ) та «Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів», затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1143/13017 (зі змінами) (далі - ПТЕ), «Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів», затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533.

2. Відповідальні працівники ремонтно-будівельного відділу Університету забезпечують своєчасне обслуговування та технічну експлуатацію електрообладнання і електромереж, проведення профілактичних оглядів, планово-попереджувальних ремонтів відповідно до вимог документів, зазначених у пункті 1 розділу V цих Правил, та своєчасно усувають виявлені недоліки.
3. Усі роботи в структурних підрозділах Університету проводяться на справному електрообладнанні (ізоляція електропроводки, пускачі, штепселі, розетки, вимикачі та інша апаратура, заземлення, занулення тощо).
4. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж у підрозділах Університету забороняються. Винятком можуть бути тимчасові електромережі, які живлять ілюмінаційні установки, а також електропроводки в місцях проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних і аварійних робіт.
5. Експлуатація електроустановок та освітлювальної електромережі закладів та установ має відповідати вимогам пункту 1 розділу IV Правил пожежної безпеки.
6. Під час експлуатації електроустановок у закладах та установах не дозволяється використовувати електроапаратуру та електроприлади в умовах, що не передбачені заводом-виготовлювачем.
7. У всіх приміщеннях (незалежно від їх призначення), які після закінчення робіт замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також установок, що за вимогами технології працюють цілодобово).
8. Не дозволяється застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах складських приміщень, у будівлях архівів, бібліотек, гардеробних тощо.
9. Заміри опору ізоляції і перевірка спрацювання приладів захисту освітлювальної та силової електромереж проводяться відповідно до пункту 1 розділу IV Правил пожежної безпеки, але не рідше одного разу у два роки.
10. Захист будівель, споруд та зовнішніх установок від прямого попадання блискавки і вторинних її проявів має виконуватися згідно з вимогами ДСТУ Б В.2.5-38:2008 "Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд" (IEC 62305:2006, NEQ).
11. У разі неможливості відповідними фахівцями проводити технічне обслуговування електроустановок, керівництво Університету укладає договір на планове технічне обслуговування з відповідною спеціалізованою організацією.

VI. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту.

1. Всі приміщення Університету повинні бути забезпечені зовнішнім і внутрішнім протипожежним водопостачанням згідно з вимогами будівельних норм (ДБН В.2.5-74:2013 “Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування” та ДБН В.2.5-64:2012 “Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво”).
2. Адміністрація Університету забезпечує технічне обслуговування, справний стан і постійну готовність до використання систем протипожежного водопостачання, які перебувають на балансі, відповідно до пункту 2 розділу V Правил пожежної безпеки.
3. Мережа внутрішнього протипожежного водопроводу повинна відповідати вимогам ДБН В.2.5-64:2012 “Внутрішній водопровід та каналізація” та підпункту 2.2 пункту 2 розділу V Правил пожежної безпеки.
4. Внутрішні пожежні кран-комплекти періодично, але не рідше одного разу на шість місяців, піддаються технічному обслуговуванню і перевіряються на працездатність шляхом пуску води, результати перевірок реєструються у спеціальному журналі технічного обслуговування.
5. Кожний пожежний кран-комплект укомплектований пожежним рукавом однакового з ним діаметра та стволем, кнопкою дистанційного запуску пожежних насосів (за їх наявності), а також важелем для полегшення відкривання вентиля. Пожежні кран-комплекти розміщуються у вбудованих або навісних шафах, які мають отвори для провітрювання і пристосовані для опломбування та візуального огляду їх без розкривання.

На дверцятах шафи пожежного крана мають бути зазначені:

літерний індекс “ПК”;

порядковий номер пожежного крана і номер телефону 101 пожежно-рятувального підрозділу.

6. У період виконання робіт з технічного обслуговування або ремонту, проведення яких пов'язано з відключенням СПЗ, керівництво ремонтно-будівельного відділу зобов'язане забезпечити пожежну безпеку приміщень, які захищені установками, і повідомити про це пожежно-рятувальні підрозділи.

8. Усі будівлі Університету мають бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, іншим пожежним інструментом.

Вибір типу та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння для з Університету здійснюються відповідно до «Типових норм належності вогнегасників».

Необхідна кількість первинних засобів пожежогасіння визначається відповідальним за пожежну безпеку Університету окремо для кожного поверху та приміщення. Перелік норм первинних засобів пожежогасіння для підрозділів Університету наведений у додатку 2 до цих Правил. Під час вибору первинних засобів пожежогасіння повинно бути враховано пожежонебезпечні властивості речовин та матеріалів, їх взаємодію з вогнегасними речовинами та площу приміщень.

9. Розміщення та експлуатація вогнегасників повинно відповідати вимогам «Правил експлуатації вогнегасників», затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02 квітня 2004 року № 152, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року за № 555/9154, і ДСТУ 4297-2004 «Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги».

Місця розміщення первинних засобів пожежогасіння зазначені у планах евакуації. Зовнішнє оформлення і вказівні знаки для визначення місць первинних засобів пожежогасіння мають відповідати вимогам ДСТУ ISO 6309:2007 “Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір” (ISO 6309:1987, IDT) та ГОСТ 12.4.026-76 “ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности”. Знаки мають бути розміщені на видних місцях на висоті 2 - 2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і поза приміщенням (за потреби).

10. Розміщення вогнегасників, пожежних шаф, інших первинних засобів пожежогасіння здійснюється згідно з пунктом 3 розділу V Правил пожежної безпеки. Пожежні шафи встановлюються в приміщеннях Університету на видних та легкодоступних місцях якомога ближче до виходу із приміщення.

11. Вогнегасники встановлюються у легкодоступних та видних місцях, а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому забезпечено їх захист від потрапляння прямих сонячних променів та дії опалювальних і нагрівальних приладів.

12. Перезарядка і технічне обслуговування вогнегасників, пов'язаного з їхнім ремонтом, в Університеті виконується два рази в рік (в квітні і жовтні) по 50% від загальної кількості.

13. Під час експлуатації та технічного обслуговування вогнегасників слід керуватися вимогами, викладеними в паспортах заводів-виготовлювачів, та «Правилами експлуатації вогнегасників», затвердженими наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 02 квітня 2004 року № 152, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року № 555/9154.

15. Контроль за зберіганням, вмістом і постійною готовністю до дії первинних засобів пожежогасіння здійснюється відповідальними особами, призначеними наказом ректора Університету.

16. Учасники освітнього процесу повинні знати місця, де розміщені первинні засоби пожежогасіння, і вміти користуватися ними у разі виникнення пожежі.

17. Використання первинних засобів пожежогасіння для господарських та інших потреб, не пов'язаних з гасінням пожеж, не дозволяється.

VII. Порядок дій у разі виникнення пожежі

1. У разі виникнення пожежі дії працівників Університету мають бути спрямовані на створення безпеки людей, в першу чергу дітей, їх евакуацію та рятування.

2. У випадку виникнення пожежі в гуртожитках Університету (з цілодобовим перебуванням студентів) необхідно керуватися «Порядком спільних дій на випадок виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж в організаціях, установах і закладах з цілодобовим перебуванням людей», затвердженим наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31 липня 2012 року № 1061/468/587/865, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 серпня 2012 року за № 1396/21708 (далі - Порядок спільних дій).

3. Працівник закладу Університету, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, різке підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:

негайно повідомити про це за телефоном 101 (при цьому слід чітко назвати місцезнаходження об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);

здіяти систему оповіщення людей про пожежу; розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації людей з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;

сповістити про пожежу адміністрацію Університету.

організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними в закладі та установі засобами пожежогасіння.

4. Відповідальна особа, що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

перевірити, чи повідомлено пожежно-рятувальний підрозділ за телефоном 101 про виникнення пожежі;

здійснювати керівництво евакуацією людей та гасінням пожежі до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів. У разі загрози для життя людей негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;

організувати перевірку наявності всіх учасників навчально-виховного процесу, евакуйованих з будівлі, за списками і журналами обліку навчальних занять;

виділити для зустрічі пожежно-рятувальних підрозділів особу, яка добре знає розміщення під'їздних шляхів та вододжерел;

перевірити включення в роботу СПЗ;

вилучити з небезпечної зони всіх працівників та інших осіб, не зайнятих евакуацією людей та ліквідацією пожежі;

у разі потреби викликати до місця пожежі медичну та інші служби;

припинити всі роботи, не пов'язані з заходами щодо ліквідації пожежі;

організувати відключення мереж електро- і газопостачання, систем вентиляції та кондиціонування повітря і здійснення інших заходів, що сприяють запобіганню поширенню пожежі;

організувати евакуацію матеріальних цінностей із небезпечної зони, визначити місця їх складування і забезпечити в разі потреби їх охорону;

інформувати керівника пожежно-рятувального підрозділу про наявність людей у будівлі.

5. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший строк;

ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки.

евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння.

ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні людей;

виставляти пости безпеки на входах у будівлі, щоб унеможливити повернення людей до будівлі, де виникла пожежа;

у разі гасіння слід намагатися у першу чергу забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;

з метою запобігання поширенню вогню, диму утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла.

Залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна.

VIII. Вимоги пожежної безпеки до приміщень Університету різного призначення

1. Вимоги пожежної безпеки до навчальних та навчально-виробничих приміщень (кабінети, аудиторії, лабораторії, навчально-виробничі майстерні тощо):

1) у навчальних та навчально-виробничих приміщеннях слід розміщувати лише потрібні для забезпечення навчального процесу прилади, моделі, приладдя, посібники, транспаранти тощо (навчально-наочні засоби), які необхідно зберігати у шафах, на стелажах або стаціонарно встановлених стояках;

2) у навчальних та навчально-виробничих приміщеннях зберігаються тільки ті навчально-наочні посібники та навчальне обладнання, проводяться тільки ті досліди та роботи, які передбачені переліками та навчальними програмами;

3) після закінчення занять усі пожежо-, вибухонебезпечні речовини та матеріали повинні бути вилучені з аудиторій, кабінетів, майстерень у спеціально виділені та обладнані приміщення;

4) усі учасники освітнього процесу зобов'язані знати пожежонебезпечні властивості застосовуваних хімічних реактивів і речовин, засоби їх гасіння та дотримуватися заходів безпеки під час роботи з ними;

5) у фізичній, хімічній лабораторіях Університетського коледжу, навчально-виробничих майстернях Інституту мистецтв, де застосовуються ЛЗР та ГР, газу, необхідно дотримуватися вимог «Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів», затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 16 липня 2012 року № 992, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 серпня 2012 року за № 1332/21644, та «Правил охорони праці під час роботи в хімічних лабораторіях», затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій від 11 вересня 2012 року № 1192, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 вересня 2012 року за № 1648/21960;

6) усі роботи, пов'язані із застосуванням ЛЗР та ГР, а також з виділенням токсичних або пожежо-, вибухонебезпечних газів і парів, слід виконувати відповідно до підпункту 1.7 пункту 1 розділу VI Правил пожежної безпеки;

7) у приміщеннях лабораторій та навчально-виробничих майстерень не дозволяється:

залишати без нагляду робоче місце, запалені пальники та інші нагрівальні прилади;

зберігати будь-які речовини, пожежонебезпечні властивості яких не досліджені;

випускати відпрацьовані легкозаймисті та горючі рідини в каналізацію;

застосовувати відкритий вогонь, проводити зварювальні роботи відповідно до навчальних планів і програм дозволяється у спеціалізованих майстернях з дотриманням вимог пожежної безпеки відповідно до пункту 1 розділу VII Правил пожежної безпеки.

2. Вимоги пожежної безпеки до адміністративних приміщень:

1) забезпечення пожежної безпеки в адміністративних приміщеннях здійснюється відповідно до розділу III цих Правил;

2) усі двері евакуаційних та інших виходів повинні завжди утримуватися у справному стані, відчинятися у напрямку виходу людей із приміщення (будівлі);

3) користуватися електронагрівачами в адміністративних приміщеннях не дозволяється;

4) кошики та ящики для паперу слід регулярно спорожнювати, а сміття виносити за межі будівлі в спеціально відведені місця.

3. Вимоги пожежної безпеки до кабінетів інформаційних технологій:

1) забезпечення пожежної безпеки для кабінетів інформаційних технологій здійснюється відповідно до вимог «Правил охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин», затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 26 березня 2010 року № 65, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 квітня 2010 року за № 293/17588 (НПАОП 0.00-1.28-10);

2) усі приміщення кабінетів інформаційних технологій мають бути обладнані СПЗ;

3) система вентиляції кабінетів інформаційних технологій повинна бути обладнана блокувальним пристроєм, який забезпечує її відключення на випадок пожежі.

4. Вимоги пожежної безпеки до конференц-залів, лекторіїв, актових залів та інших приміщень для проведення культурно-масових заходів:

- 1) відповідальними за забезпечення пожежної безпеки під час проведення культурно-масових заходів (вечорів, спектаклів, концертів, кіносеансів, новорічних ялинок тощо) є керівники структурних підрозділів Університету;
- 2) приміщення, в яких проводяться масові заходи, повинні мати не менше двох евакуаційних виходів, які необхідно постійно утримувати в справному стані;
- 3) перед початком культурно-масових заходів відповідальний за приміщення своїм розпорядженням призначає відповідальних осіб за пожежну безпеку, які повинні ретельно перевірити всі приміщення, евакуаційні шляхи і виходи на відповідність їх вимогам пожежної безпеки, а також переконатися у наявності і справному стані СПЗ. Усі виявлені недоліки мають бути усунені до початку культурно-масового заходу;
- 4) організація та умови проведення культурно-масових заходів мають відповідати вимогам пункту 2 розділу VI Правил пожежної безпеки;
- 5) розміщення крісел у залах для глядачів здійснюється відповідно до вимог ДБН В.2.2-16-2005 “Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади”. За місткості залів не більше 200 місць допускається передбачати встановлення крісел, стільців і лав чи їх ланок без кріплення до підлоги, за умови з’єднання їх у рядах між собою;
- 6) у приміщеннях для культурно-масових заходів килими та килимові покриття повинні кріпитися до підлоги і бути помірно небезпечними щодо токсичності продуктів горіння, мати помірну димоутворювальну здатність;
- 7) проведення занять, репетицій, спектаклів і концертів, а також демонстрація кінофільмів у культурно-видовищних приміщеннях Університету дозволяється за умови виконання вимог пункту 2 розділу VI Правил пожежної безпеки;
- 8) під час проведення новорічних вечорів ялинка має встановлюватися на стійкій основі з таким розрахунком, щоб не утруднювався вихід з приміщення;
в разі відключення електричного освітлення, новорічні вистави та інші культурно-масові заходи слід проводити у денний час;
- 9) дозволяється застосовувати гірлянди та інші прикраси промислового виробництва для ялинки за наявності паспорта або сертифіката відповідності на них;
- 10) підключення гірлянд до мережі необхідно виконувати тільки за допомогою штепсельних з’єднань;
у разі виявлення несправності в ілюмінації її слід негайно вимкнути і не вмикати до усунення несправностей;
- 11) під час оформлення ялинки не дозволяється застосовувати для ілюмінації ялинки свічки.

5. Вимоги пожежної безпеки до гуртожитків:

- 1) відповідальними за протипожежний стан гуртожитків Університету є особи, які визначені наказом ректора;
- 2) студенти, які поселяються в гуртожитки Університету, ознайомлюються з правилами пожежної безпеки під розпис;
- 3) у всіх кімнатах гуртожитків слід розміщуватися на видних місцях:

схематичний план евакуації з кожного поверху із зазначенням номера кімнати, найкоротшого шляху евакуації та пам'ятку щодо дій на випадок виникнення пожежі для мешканців;

пам'ятку щодо дотримання вимог правил пожежної безпеки для тих, хто проживає в кімнаті;

6. Вимоги пожежної безпеки до бібліотек, архівів, музеїв, виставок:

- 1) приміщення бібліотек, архівів, сховищ, музеїв, виставок тощо (далі - сховища) належать до об'єктів підвищеної пожежонебезпеки. У зв'язку з цим усі працівники повинні бути ознайомлені з правилами пожежної безпеки;
- 2) забезпечення пожежної безпеки в приміщеннях бібліотек здійснюється відповідно до пункту 2 розділу IV «Правил охорони праці для працівників бібліотек», затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12 грудня 2012 року № 1398, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 січня 2013 року за № 41/22573;
- 3) усі легкозаймисті експонати розміщені у вітринах із непошкодженим склом;
- 4) у приміщеннях бібліотек, архівів, тощо не дозволяється:

тютюнопаління, а також застосування відкритого вогню (факелів, свічок, сірників тощо);

захарщення проходів між стелажми, зберігання книг, паперу поблизу опалювальних приладів;

7. Вимоги пожежної безпеки до матеріальних складів:

- 1) у кожному складському приміщенні повинні зберігатися однорідні типи продукції залежно від їх характеру і призначення;
- 2) на зовнішньому боці вхідних дверей до складу повинна бути вивішена табличка, на якій вказано прізвище особи, відповідальної за протипожежний стан, категорія приміщення;

3) на матеріальних складах необхідно дотримуватися вимог підпункту 9.1 пункту 9 розділу VI Правил пожежної безпеки.

8. Вимоги пожежної безпеки до складів та складських приміщень:

1) для розливання ЛЗР та ГР повинен бути передбачений ізольований майданчик (приміщення), обладнаний відповідними пристосуваннями для виконання цих робіт;

2) відпускати споживачам ЛЗР та ГР дозволяється лише за допомогою сифона або насоса в спеціальну тару з кришками (пробками), які щільно закриваються. Відпуск ЛЗР та ГР у скляні та поліетиленові посудини не дозволяється.

9. На складах хімічних речовин згідно з підпунктом 9.4 пункту 9 розділу VI Правил пожежної безпеки:

має бути розроблений план розміщення їх із зазначенням найбільш характерних властивостей (“Вогненебезпечні”, “Отруйні”, “Токсичні” тощо);

зберігання хімічних речовин здійснюється в закритих сухих приміщеннях або під навісами в тарі залежно від їх фізико-хімічних, пожежонебезпечних властивостей та кліматичних умов;

усі хімічні речовини слід зберігати відповідно до існуючих для них спеціальних правил;

посудини з рідкими хімічними речовинами дозволяється зберігати лише в плетених кошиках, дерев’яних ящиках, спеціальній пластиковій тарі, тощо.

10. Під час організації роботи щодо проведення вогневих, фарбувальних та будівельно-монтажних робіт необхідно дотримуватися вимог пожежної безпеки відповідно до розділу VII Правил пожежної безпеки.

11. Пролиті на підлогу лаки, фарби і розчинники слід негайно прибирати за допомогою стружок, піску тощо. Миття підлоги, стін та обладнання горючими речовинами не дозволяється.

IX. Навчання з питань пожежної безпеки в Університеті

1. Навчання та перевірка знань з питань пожежної безпеки працівників Університету проводяться відповідно до «Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 (далі - Порядок здійснення навчання населення), «Порядку затвердження програм навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки, організації та контролю їх виконання», затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 вересня 2014 року № 935, зареєстрованого в Міністерстві юстиції

України 07 жовтня 2014 року за № 1204/25981 (далі - Порядок затвердження програм навчання посадових осіб), «Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту», затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 вересня 2014 року № 934, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 жовтня 2014 року за № 1200/25977 (далі - Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань).

2. Навчання з пожежної та техногенної безпеки зі студентами в Університеті проводиться відповідно до «Порядку здійснення навчання населення» та законодавства України у сфері освіти.

3. Усі працівники Університету під час прийняття на роботу проходять інструктажі з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях відповідно до «Порядку здійснення навчання населення».

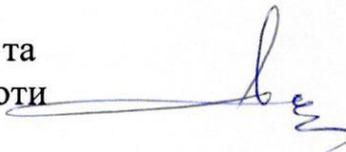
4. Інструктажі з питань пожежної безпеки проводяться відповідно до вимог нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту за Програмою вступного інструктажу для співробітників Університету.

5. Особи, які суміщують професії (роботи), інструктуються як за основною, так і за сумісною професією.

7. Організація своєчасного і якісного проведення навчання, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки в Університеті покладається на інженера з протипожежної безпеки і охорони праці, а в структурному підрозділі (інститут, факультет, коледж, тощо) - на керівника відповідного підрозділу.

8. Проходження працівниками навчання, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки визначається наказом ректора Університету.

Проректор з організаційних питань та
адміністративно-господарської роботи

О.Турунцев

Інженер з протипожежної безпеки та
охорони праці

С.Коваль